

середовище. Вразливість приватних ЗВО зумовлена саме тим, що змінювати зовнішнє середовище на свою користь їм не під силу, а аналіз мікросередовища приватного закладу і виділення тих його суб'єктів, чий вплив на нього є відчутним коштує занадто дорого. Порівняння діяльності ЗВО-конкурентів шляхом конкурентного бенчмаркінгу, дозволяє проводити структурований обмін ідеями і передовим досвідом щодо інституційних сильних і слабких сторін ЗВО–учасників [1]. Інформація про поточну діяльність ЗВО-учасника та якість надання послуг перетворюється в нові можливості для стратегічного інституційного розвитку ЗВО, який проводить порівняльний аналіз.

Література:

1. Прус Л.Р. Управління конкурентоспроможністю вищих навчальних закладів на засадах бенчмаркінгу//автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності)», 2008. / Л.Р. Прус. – Тернопіль, 2008. – 23 с.
2. Фініков Т.В. Локальні системи управління якістю: світовий досвід та українські практики побудови / За ред. Т.В. Фінікова, В.І. Терещука. – К.: Таксон, 2018. – 316 с.
3. Воронін В. Проблеми системи вищого образования [Е. ресурс] / В. Воронін // Освіта.ua. -2018. – Режим доступу: <https://ru.osvita.ua/blogs/61934/>
4. Кемп С. Роберт. Легальный промышленный шпионаж: Бенчмаркинг бизнес-процессов: технологи поиска и внедрения лучших методов работы ваших конкурентов/Роберт С. Кемп; пер. с англ.; под. ред. О.Б. Максимовой. – Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2004. – 416 с.

РОЗВИТОК СІЛ Є ПЕРСПЕКТИВОЮ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ

Письменна Я. С.

*студентка 4 курсу факультету економіки та менеджменту
Донецького національного технічного університету
м. Покровськ, Донецька область, Україна*

Економіка держави залежить від багатьох факторів, які впливають на кожного її громадянина. Успішна господарська діяльність країни полягає не тільки в експортно-імпортних операціях чи розвитку промисловості або сфери послуг, а в раціональному використанні всіх матеріальних благ, ресурсів, які вона має. Більшість держав-лідерів світу є бідними на природні ресурси, тому вони знайшли лише один чи кілька напрямків, які

стали їхньою «золотою жилою». Україна багата на природні ресурси, але економіка держави, яка має такі блага знаходиться на низькому рівні, що свідчить про нерациональне їх використання.

Головною альтернативою розвитку держави в цілому, є розвиток її окремих регіонів, зокрема сіл. Адже економічно розвинуті села є міцним фундаментом економіки держави.

Зазвичай, село асоціюється лише з аграрною сферою, проте для позитивних зрушень економіки варто заглиблюватися у розвиток сільських територій в цілому. Село має ряд таких проблем, як високий рівень безробіття, демографічна криза, найнижчий рівень оплати праці, міграції населення, інфраструктура знаходиться на низькому рівні [1]

Щоб село розвивалося, необхідно в першу чергу створити робочі місця, тому що безробіття – головна причина зменшення чисельності сільського населення [2].

Таблиця 1

Показники міського та сільського населення України

Населення	1991 рік	2001 рік	Приріст 2001-1991	2011 рік	Приріст 2011-2001	2020 рік	Приріст 2020-2011	Приріст 2020-1991
Сільське	32,46 %	32,65 %	0,19%	31,31 %	- 1,34%	30,36 %	- 0,95%	- 2,10%
Міське	67,54 %	67,35 %	- 0,19%	68,68 %	1,33%	69,64 %	0,96%	2,10%

У таблиці показано, що частка сільського населення має тенденцію скорочення.

Наведені вище проблеми стосуються і села Новопавлівки, Межівського району, що на Дніпропетровщині. Адже, якщо проаналізувати дані за останні 20 років, то можна побачити негативні зміни в інфраструктурі, соціальній сфері. У таблиці 2 представлено наявність певних факторів станом на 2001 та 2021 роки. [3;4]

Таблиця 2

Основні аспекти, що характеризують стан розвитку села

Назва	2001 рік	2021 рік
Населення (осіб)	3425	2383
Школа	2	1
Клуб	3	1
Бібліотека	3	1
Дитячий садок	2	2
Амбулаторія	1	1
Відділення зв'язку (пошта)	1	1

Таким чином, за останні 20 років відбулось скорочення усіх держ-установ, крім дитсадків. Окрім цих державних закладів у селі діє 3 приватні сільськогосподарські фірми, а саме ТОВ «Прогрес», ТОВ «Чугуєво» та СФГ «Кондратюк», також працюють 2 кафе та 7 магазинів, адже за такого високого рівня безробіття люди шукають собі джерела прибутку, тому провадять свою підприємницьку діяльність. Більшість займається вирощуванням зерновій культур одноосібно, проте через тиски держави у вигляді податків, цін на посівну одиницю, добрива тощо, більшість людей відмовлюється від такої діяльності, адже відсутня підтримка мікробізнесу.

У Новопавлівці у великій кількості вирощується пшениця, сонях та ріпак. Тому позитивним чинником залучення молоді до села є створення переробного заводу, для виготовлення олії, шроту, зберігання продукції, її транспортування та підготовки до продажу тощо. Також важливим елементом є овочівництво, адже даний завод може як сам вирощувати, так і скуповувати у місцевих мешканців вирощену ними продукцію і поставляти на ринок у первісному стані чи переробленому вигляді. Саме така організація може створити велику кількість робочих місць, а для регіону це не тільки вигідно, але й необхідно.

Новопавлівській сільській раді підпорядковується дитячий табір «Лілія», який знаходиться в лісі біля річки. Він припинив функціонувати з 2019 року, тоді було прийнято нераціональне рішення законсервувати заклад. Необхідно розвивати і рекреаційну сферу, яка також приносить прибутку і надає робочі місця.

Для автомобілістів та сільськогосподарських працівників важливим елементом інфраструктури є заправка, адже в даній громаді її немає, а найближча знаходиться в іншому населеному пункті за 17 км.

Можна запропонувати ще багато варіантів бізнес-ідей, проте представлені є найбільш важливими на даний момент. Таким чином, держава повинна забезпечувати робочими місцями в першу чергу сільське населення, адже саме в цій місцевості вирощується найбільша кількість зернових культур та овочів, якими можна забезпечити міське населення, що дозволить не купувати закордонні продукти, а харчуватися власними, що є набагато економніше. Отже, це позитивний аспект розвитку економіки України.

Також, підтримка сіл, а саме зменшення розміру податку, зниження ціни на добрива, які у 2021 році коштують від 20-ти до 30-ти тисяч гривень, що є штучним здорожчанням, дасть можливість виводити на світовий ринок не просто соняшникове насіння, а його вторинну продукцію, що є значно дорожчою і принесе більше прибутку для держави [5].

Розвиток сіл – це перспектива розвитку держави, адже, якщо держава сприятиме діяльності людей на селі, цінуватиме їх важку працю, то ринок

продуктів буде наповнений овочами, м'ясом та іншими товарами. Це в свою чергу сприятиме покращенню здоров'я та життєвому рівню громадян. Вирощену на селі продукцію можна просувати на світовий ринок і саме цим підвищувати рівень економіки. Розвиток сіл знизить рівень безробіття держави у кілька разів, адже воно сконцентроване саме в селах. Подолавши безробіття хоча б частково, можна досягти економічного успіху, адже практично кожен громадянин буде діяти, працювати на користь держави, сплачувати податки тощо. Внаслідок представлених факторів, люди відчують певну стабільність, що в свою чергу покращить демографічні показники, як це було 2010-2012рр., коли народжуваність зросла, а отже природний приріст становив у 2010 році (-200,5), у 2011 році спостерігається покращення ситуації і даний показник становив (-162), у 2012 році ситуація стала ще кращою, а отже приріст дорівнював (-142,4). А потім від'ємний приріст набув більшого значення адже почалася дестабілізація економіки [2].

Якщо держава почне інвестувати в села, а в кожній громаді буде хоча б одна лікарня зі стаціонаром, що в час пандемії є необхідним фактором, та покращувати інші соціальні аспекти, більшість заробітчан повернуться і будуть працювати на блага власної держави, підвищувати українські економічні показники.

Економіка держави залежить від рівня розвитку сільських місцевостей, розвинуті села та підтримка малого бізнесу є запорукою економічного зростання.

Література:

1. Проблеми сільської місцевості : URL: <https://i.factor.ua>
2. Населення : Державна служба статистики України : URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Статистика : Новопавлівська об'єднана територіальна громада : URL: <https://novopavlivska.otg.dp.gov.ua>
4. Заклади : Новопавлівська об'єднана територіальна громада : URL: <https://novopavlivska.otg.dp.gov.ua>
5. Добрива сільгоспвиробникам : URL: <https://www.fosfory.pl>